

Yksikön toimintasuunnitelma

Varhaiskasvatusyksikkö Fregatti-Itämeri-Maininki
2018-2019

Helsinki

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsinkiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tutustuminen

Tutustuminen yksikköömme alkaa jo usein paikanhakuvaiheessa, kun perheet ulkoilevat samoissa puistoissa päiväkotien kanssa.

Lapsen aloittaessa yksikössämme, perheen kanssa sovitaan aloituskeskusteluaika ja jokainen lapsi aloittaa yksilöllisesti. Aloituskeskustelun tavoitteena on henkilökunnan tutustuminen perheeseen.

Tutustumisjaksonpituus on perhekohtainen, yleensä noin viikon mittainen jakso. Tutustumisjakson aikana vanhemmat voivat olla lapsen mukana päiväkodissa. Tutustumisjakson aikana henkilökunta perehdyttää perheen varhaiskasvatuksen toimintatapoihin.

Siirtyminen toiseen ryhmään

Pääsääntöisesti lapset siirtyvät toiseen ryhmään toimintakauden alussa syksyllä. Toisinaan ryhmävaihdoksia tapahtuu myös keskellä vuotta. Lapsen siirtyessä toiseen ryhmään, perheen kanssa keskustellaan asiasta hyvissä ajoin ja lapsi käy tutustumassa uuteen ryhmään yhdessä oman ryhmän työntekijän kanssa. Pyrimme siihen, että useampi lapsi siirtyy samanaikaisesti ryhmästä toiseen. Tutustumisjakson pituus on lapsikohtainen.

Pienen päiväkodin etuna on, että koko henkilökunta on kaikille lapsille tuttua.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaprosessi

Jokaisen perheen kanssa käydään varhaiskasvatuksen aluksi aloituskeskustelu ja jatkossa jokaiselle lapselle tehdään vuosittain varhaiskasvatus- tai esiopetussuunnitelma, johon kirjataan lapsen vahvuudet, kasvun ja kehityksen tavoitteet sekä mietitään yhdessä millaista aikuisen ohjausta ja tukea lapsi juuri sillä hetkellä tarvitsisi oman kasvunsa tueksi.

Prosessi on jatkuva ja varhaiskasvattajat arvioivat kuukausittain tiimipalavereissa sekä pedagogisissa palavereissa toiminnan tarkoituksenmukaisuutta. Arviointiin on tarvittaessa käytössä erilaisia työkaluja.

Oppimisympäristö

Koko kaupunki toimii oppimisympäristönämme: luonto, puistot, kulttuurikohteet esim. Lapinlahden puistoalue, Ruoholahden leikkipuisto, Lasten arkkitehtuurikoulu Arkki, liikennekaupunki, Kaapelitehdas, Kiasma, Ateneum, Nukketeatteri Sampo, Konservatorio, Korkeasaari.

Yhdessä kaikkien lasten kanssa rakennamme oppimisympäristöjä, jotka muuntuvat lasten leikkien, kiinnostuksenkohteiden ja tarpeiden mukaan. Pidämme erittäin tärkeänä, että henkilökunta varmistaa oppimisen ilon ja pitkäkestoisen leikin mahdollisuuden kaikille lapsille siten, että leikit voivat jatkua useina päivinä.

Toimimme mahdollisimman paljon erikokoisissa ja tilanteiden mukaan vaihtuvissa pienryhmissä. Tilojen käyttöä porrastetaan eri lapsiryhmien kesken: ryhmät ulkoilevat/ toimivat sisätiloissa eri aikaan, jotta lapsilla on parempi työrauha ja enemmän tilaa käytössä.

Yhdessä pidämme huolta, että oppimisympäristö on selkeä, turvallinen ja siisti ja että tavaroilla on omat merkityt paikkansa. Huolehdimme lasten kanssa, että laitamme tavarat niille kuuluville paikoilleen.

Lapsen Vasu toiminnan suunnittelussa

Jokaisen ryhmän lastentarhanopettaja käy vuosittain varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelun (Vasu-keskustelu). Kaikki ryhmän työntekijät osallistuvat keskustelun valmisteluun mm. havainnoimalla lasta.

Lapsen ääni tulee kuuluville suunnitelmassa haastatellen, havainnoiden ja vanhempien kertomana.

Keskusteluiden pohjalta jokaiseen ryhmään laaditaan Ryhmätoiminnansuunnitelma, jossa näkyy keskusteluissa esiin nousseet lapsikohtaiset tavoitteet ja jokaisen vuoden painopisteet. Varhaiskasvatussuunnitelmat ohjaavat aikuisen toimintaa ja aikuisen toiminta on jatkuvan arvioinnin kohteena.

Varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelut käydään vuosittain lokakuun loppuun mennessä ja aikaa niihin varataan noin 30minuuttia. Tarvittaessa on mahdollista käyttää tulkkia.

Arviointiprosessi on jatkuvaa ja arvioinnin kohteena on aikuisen toiminta. Arviointi tapahtuu viikoittain ryhmien tiimipalaverissa sekä lastentarhanopettajien pedagogisissa kokouksissa. Pedagogiset kokoukset pidetään joka viikon perjantai ja kerran kuukaudessa koko yksikön lastentarhanopettajat kokoontuvat yhteiseen kokoukseen. Arviointia tehdään myös vuosittain henkilökunnan kehittämispäivänä ja erilaisten kyselyiden muodossa koko toimintavuoden.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman toteutuminen arvioidaan joka kevät yhdessä vanhempien kanssa.

Digitalisaation tupa-tavoite varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatusyksikkö Fregatti-Itämeri-Mainingin digitalisaation kehittämishankkeet 2018-2019 ovat:

1. Sisäisen, sähköisen viestinnän kehittäminen
2. iPadien käytön kehittäminen lapsiryhmissä

Koko varhaiskasvatusalue Kampinmalmi-Lauttasaari-Töölön digitalisaation kehittämishanke 2018-2019 on:
Pedagogisen osaamisen kehittäminen ja jakaminen digitalisaation näkökulmasta.

Laaja-alainen osaaminen

Varhaiskasvatuksessa luodaan pohjaa lasten laaja-alaiselle osaamiselle. Laaja-alainen osaaminen muodostuu tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuudesta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja sekä toimia tilanteen edellyttämällä tavalla.

Fregatti-Itämeri-Mainingin kehittämishankkeena 2018-2019 on lasten erilaisten osallisuuden muotojen kehittäminen. Tällä hetkellä jo pienimmätkin lapset ovat harjoitelleet mm. äänestämistä kuvien avulla.

Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde (näistä seuraavista voidaan valita yksi, josta kirjataan tavoitteet, toimenpiteet ja arviointi)

Lapsuus ei ole vain kasvamista isoksi, vaan ainutkertainen ja arvokas vaihe.

Jokainen lapsi ja perhe kohdataan päivittäin ainutlaatuisena ja arvokkaana. Lapsi saa ilmaista kaikkia tunteitaan ja hänellä on oikeus ymmärtävään aikuiseen. Lapsia ohjataan kasvamaan toisia kunnioittaviksi ja huomioiviksi aikuisiksi.

Jokaisen lapsen osallisuus on meille tärkeää ja kehitämme jatkuvasti erilaisia toimintamuotoja osallisuuden lisäämiseksi. Lasten osallisuus näkyy toiminnassamme mm. lastenkokouksina, äänestyksinä ja toiminnan suunnitteluna yhdessä aikuisten kanssa. Aikuiset havainnoivat ja haastattelevat lapsia sekä keskustelevat lasten kanssa, ja näin yksittäisen lapsen ääni pääsee kuuluville.

Vanhempien osallisuus on meille myös tärkeää. Erilaisia osallisuuden mahdollisuuksia yksikössämme luovat päivittäiset kohtaamiset, lapsen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmakeskustelut, vanhempaintilaisuudet ja muut vuoden aikana järjestetyt tilaisuudet. Yksikössämme järjestetään vuodenaikana useita koko perheelle tarkoitettuja tapahtumia. Vanhemmat ovat myös tervetulleita vierailemaan ryhmiin ja lapset ovat myös tehneet vierailuja vanhempien työpaikoille.

Yksikkömme on monikulttuurinen ja pidämme sitä rikkautena. Eri kulttuurit näkyvät oppimisympäristössämme

Toimintakulttuuri

Lasten leikeissä ja mm. eri maiden liput ovat näkyvillä. Käytämme myös paljon erilaisia kuvia jäsentämään arkea ja avaamaan arjen toimintaamme.

Haluamme luoda lapsille turvallisen ja suotuisan oppimisympäristön, jossa pystymme huomioimaan jokaisen tarpeet ja toiveet parhaalla mahdollisella tavalla. Toimintamme tapahtuu pienissä ryhmissä aina, kun se on mahdollista. Ryhmät ulkoilevat portaittain ja päiväkodin tiloja hyödynnetään yli ryhmärajojen. Koko Helsinki toimii oppimisympäristönämme joten kaikki ryhmät retkeilevät paljon. Pienimmät lapset retkeilevät enimmäkseen lähiympäristössä.

Lasten kiinnostuksen kohteet ja tärkeänä pitämät asiat ohjaavat toimintaamme ja tarjoamme lapsille mahdollisimman monipuolisesti kaikenlaisia kaupunkikulttuurin tarjoamia mahdollisuuksia mm. kirjastoa, teatteria, museoita, luontokohteita sekä nähtävyyksiä.

Pidämme leikkiä hyvin tärkeänä ja huomioimme jokaisen lapsen mahdollisuuden pitkäkestoiseen leikkiin. Leikkivälineet ovat lasten saatavilla ja niitä vaihdellaan toiminnan mukaan. Lapsilla on jatkuva mahdollisuus muokata leikkiympäristöään. Aikuinen toimii leikin mahdollistajana, monipuolistajana ja rikastajana.

Jotta jokaisen lapsen ja aikuisen olisi hyvä ja turvallinen olla yksikössämme, julistamme vuosittain lasten kanssa PÄIVÄKOTIRAUHAN, johon sitoudumme ja joka on yksi toimintamme kulmakivi.

Yksikkömme kehittämiskohde: Osallisuuden kehittäminen

tavoite: kaikkien lasten osallisuuden mahdollistaminen

arviointi: kuukausittain arvioimme osallisuuden tapoja ja niiden toteutumista

Oppimisen alueet

Yksikkömme vuoden 2018-2019 kehittämishankkeeksi olemme nostaneet lasten ja perheiden osallisuuden kehittämisen sekä lasten digi-osaamisen kehittämisen. Haluamme myös edelleen toiminnassamme painottaa lukemista ja leikkiä. Lapset vierailevat säännöllisesti alueen kirjastossa ja lukeminen on osa päivän toimintaa. Aikuiset myös sitoutuvat pitkäkestoisen, luovan leikin luomiseen ja mahdollistamiseen.

Helsinki

Yhteistyö ja viestintä

Yksikkömme päivittäisen viestinnän välineinä käytetään tekstiviestejä ja puheluita sekä sähköpostia. Jokaisen lapsen ryhmä lähettää lisäksi viikko- tai kuukausikirjeen, jossa kerrotaan ryhmän toiminnasta ja tapahtumista. Ryhmät valitsevat itse kirjeiden lähettämisyhtymän.

Yhteistyön muotoja kehitämme jatkuvasti ja vanhempien ehdotukset yhteistyön ja viestinnän kehittämiseksi ovat tervetulleita.

Aloituskeskustelu on ensimmäinen mahdollisuus tuoda oman lapsen ääni kuuluville ja keskustelun tarkoituksena on luoda luottamuksellinen pohja yhteistyölle.

Jokaisen perheen kanssa käydään vuosittain varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu, jossa mietitään yhdessä lapsen kasvun ja kehityksen sen hetkiset kulmakivet.

3-vuotiaiden lasten perheillä on mahdollisuus osallistua lapsen hyvinvointitarkastukseen, joka pitää sisällään lapsen 3-vuotisneuvolatarkastuksen, hammashoitotarkastuksen ja kasvatustarkastelun valitusta aiheesta. Tämä on vaihtoehtoinen malli perinteiselle 3-vuotisneuvolatarkastukselle.

4-vuotiaan lapsen perheen kanssa käydään HYVE4-keskustelu ennen 4-vuotisneuvolaa ja keskustelussa täytetään lapsen kasvua ja kehitystä kuvaava lomake, joka lähetetään etukäteen neuvolan terveydenhoitajalle.

Perheillä on myös mahdollisuus vastata sähköiseen asiakastyytyväisyyskyselyyn. Kyselyn tulokset käsitellään henkilökunnan kehittämissäpäivillä.

Näiden lisäksi järjestämme vuosittain vanhempaintilaisuuksia, joissa vanhemmilla on mahdollisuus yhteiseen keskusteluun ja verkostoitumiseen. Pidämme myös lyhyitä, päivittäisiä kohtaamisia hyvin tärkeinä.

Yhteistyö ja viestintä

Teemme yhteistyötä monien eri tahojen kanssa, joita ovat mm.

- Alueen kiertävä erityislastentarhanopettaja (Kelto)
- Suomi toisena kielenä lastentarhanopettaja (S2)
- Neuvola
- Perheneuvola
- Fysioterapeutti
- Puheterapeutti
- alueen koulut
- alueen eri toimijat, mm. Kaapelitehdas, Helsingin konservatorio, Jätkäsaaren kirjasto, Helsingin pelastusasema

Pedagoginen dokumentointi

- Ryhmät dokumentoivat toimintaansa mm. viikkokirjeiden muodossa, valokuvaamalla ja lasten kasvunkansioita kokoamalla.
- Henkilökunta dokumentoi ja arvioi omaa toimintaansa kirjaamalla toiminnan suunnitteluja ja käymällä tiimipalavereissa läpi (missä ollaan onnistuttu, mitä olisi parannettava, onko toiminta ollut pedagogisesti laadukasta ja perusteltua.